

Ustavna dopolnila in praksa

(Nadaljevanje in konec)
V zadnji številki našega glasila so bile prikazane osnovne značilnosti TOZD in osnovni pogoji za ustanavljanje TOZD. V nadaljevanju tega članka pa bom skušal podati način oz. postopek za ustanavljanje TOZD v organizaciji združenega dela.

Ko je dana pobuda, da se ustanovi TOZD v nekem delu podjetja (to je tista delovna enota, ki ima osnovne pogoje glede ustanovitve TOZD), je potrebno, da se zbor kolektiva odloči glede ustanovitve TOZD.

Za tako odločitev naj bi praviloma glasovali vsi člani

delovne enote. Pravnoveljavna pa je tako odločitev, če zanjo glasuje večina članov te enote. Večina prisotnih članov te enote na zboru kolektiva vsekakor ni v smislu principa XXI. ustavnega amandmaja.

Akt oziroma odlok o ustanovitvi TOZD mora biti v

pismeni obliki, vsebuje pa naj te osnovne določbe:

- Splošni del odloka
- Naziv, sedež TOZD
- Predmet poslovanja (opis dejavnosti)
- Upravljanje v TOZD
- Rok za izdelavo in podpis samoupravnega sporazuma
- Določitev odgovornosti
- Imenovanje individualne izvršilnega organa (v primeru če je TOZD pravna oseba)
- Prevzem osnovnih, obratnih in ostalih materialnih sredstev (delitev se izvaja na predlog posebne komisije).

Verjetno bo te določbe potrebno še razširiti, kar bo pokazala praksa. S sprejetjem odloka o ustanovitvi TOZD se proces ustanavljanja TOZD šele začne in je potrebno uresničiti vsebino samega odloka.

Delovne enote v podjetju imajo možnost ugovora v 30 dneh na odlok o ustanovitvi TOZD, če so po ustavi kršene pravice članov kolektiva drugih delovnih enot.

O upravičenosti oziroma utemeljenosti zahteve odloča mešana komisija (arbitražna). Le-ta je sestavljena iz članov kolektiva, ki jih je imenoval CDS v podjetju.

Celotno dokumentacijo (strokovno) o ustanovitvi TOZD pripravi komisija oz. odbor. Odbor predloži elaborat CDS v razpravo. CDS na osnovi elaborata potrdi ali pa zavrne zahtevek delovne enote za ustanovitev TOZD.

Še nekaj besed o samoupravnem sporazumu.

Ta naj bi bil v bodoče najvišji samoupravni akt, ki ga podpišejo stranke. Vseboval naj bi določbe obveznosti, pravice, dolžnosti, pooblastila organov upravljanja itd. Sporazum oz. njegove določbe morajo vsebinsko ustrezati skupnemu interesu v organizaciji združenega dela.

Nastajanje TOZD je nujno povezano z lastno materialno bazo.

Nesmiselno je organizirati tako TOZD, ki je brez materialnih sredstev in katere dohodek se ne more samostojno izkazati.

Pri delitvi materialne baze naj se v praksi upošteva naslednji principi:

- delitev sredstev skupne porabe naj bo sorazmerna ustvarjenemu dohodku v delovni enoti,
- obratna in osnovna sredstva naj se delijo po bilančnem stanju,
- inventar in tiste delovne priprave, ki po svojem namenu služijo delovni enoti,
- sredstva amortizacije, kot del osnovnih sredstev, ki se uporabljajo v tehnološkem procesu delovne enote.

V praksi bo ustanavljanje TOZD nenehen in dolgotrajen proces, skladno s spreminjanjem tehnologije in rastjo poslovanja v podjetju. Nastajanje pogojev za ustanavljanje TOZD bo potrebno spremljati v vsaki organizaciji združenega dela.

Upoštevanje bo potrebno pobude in zahteve članov delovnih enot, iskati racionalne rešitve pri samem delu in tako uvajati principe ustavnih amandmajev v prakso.

dipl. ing. Boštjan Jocič

Pred nami je občni zbor osnovne organizacije sindikata

Obdobje dveletne mandatne dobe bo za namj in spet bomo morali izvoliti nove organe sindikata. Organi v sedanjem sestavu so delovali dve leti. V svojem delu so opravili svoj obstoj in delo, ki so ga opravili nam daje upanje, da bo tudi v naslednjem obdobju tako.

PRIPRAVE ZA OBCNI ZBOR

Vse priprave za občni zbor naj bi se začele takoj po prenehanju letnih dopustov. O tem je predsedstvo sindikalne organizacije že razpravljalo.

Občni zbor sindikata naj bi bil v drugi polovici oktobra ali novembra. Ta čas pa moramo temeljito izkoristiti za priprave. Težišče dela in konkretne pogovore s celotnim članstvom kolektiva bodo imeli sindikalni pododbori, ki delujejo v naših obratih. Pripraviti bodo morali sestanke članstva. Na sestankih bodo morali predlagati delegate za konferenco, kandidate za sindikalne pododbore, sindikalni odbor, nadzorni odbor in še stalne komisije.

Prva tako se bomo morali temeljito pripraviti tudi na nov način delovanja sindikata po temeljnih organizacijah združenega dela. Kako naj bi bil sindikat organiziran v teh organizacijah, bodo verjetno še tekle posebne razprave.

NEKATERA STALIŠČA:

Ker podjetje šteje 1100 članov kolektiva, je zelo težko organizirati občni zbor sindikata ob navzočnosti vseh zaposlenih. Saj je precej naših članov na terenih po Jugoslaviji in tudi precej monterjev v inozemstvu. Težave pa so tudi zaradi prostora, saj ga v celotni Škofji Loki ni, da bi lahko toliko članov kolektiva prisostvovalo občnemu zboru.

O tem je že razpravljal izvršni odbor na zadnji seji in

se odločil, da bi vse priprave tekle tako, da se organizacija občnega zbora izvede po delegatskem sistemu.

Na vsakih 10 zaposlenih, naj bi se izvolil 1 delegat. Tako bi na sindikalnem občnem zboru zastopalo naš kolektiv 110 izvoljenih delegatov.

Mislím, da bi ob takem zastopstvu lahko občni zbor razpravljal o celotni problematiki podjetja in ocenil tudi delo sindikalne organizacije v preteklem mandatnem obdobju.

Pravila sindikalne organizacije določajo, da moramo na občnem zboru izvoliti naslednje organe:

- sindikalni odbor
 - predsedstvo sindikalnega odbora
 - nadzorni odbor
 - sindikalne pododbore
 - stalne komisije sindikalnega odbora
 - komisija zveze borcev
 - komisija za odlikovanje.
- Predsedstvo sindikalne organizacije naj bi sestavljali:
- predsednik
 - podpredsednik
 - tajnik
 - blagajnik in
 - 1 član

Izvolitev predsedstva

Člane predsedstva izvoli sindikalni odbor na sami konferenci ali pa na prvi seji izvršnega odbora oz. sindikalnega odbora.

Osnovne naloge sindikalnih pododborov naj bi bile naslednje:

- izvajanje sklepov in dela programov sindikalnega odbora
- skrbi za razvoj samoupravljanja v delovni enoti ali v temeljni organizaciji združenega dela
- sodelovanje pri delu samoupravnih organov enote
- predlaga in izvoli predstavnike v sindikalni odbor

— razpravlja in izvaja ostale naloge vsakodnevnih problemov, ki se pojavljajo v enoti.

Po položaju naj bi bili predstavniki sindikalnih pododborov avtomatično člani sindikalnega odbora.

Pristojnosti sindikalnega odbora:

Pojasnil bi le nekatere, ki so bistvene in naj bi bile tudi sestavni del programa za bodoče delo:

- usklajeval naj bi delo sindikalnih pododborov
- pripravljaj naj bi letne programe sindikalne organizacije
- vodil skrb za razvoj samoupravljanja v podjetju
- posredoval naj bi organom upravljanja svoja stališča
- konkretno naj bi vodil priprave za volitve organov upravljanja
- sprejema konkretna stališča na gospodarska vprašanja, zlasti na tista, ki neposredno vplivajo na materialni položaj delavcev
- predlaga kandidate za kolektivne izvršilne organe in komisije organov upravljanja, kakor tudi predlaga njihove razrešitve
- zavzema stališča opredelitve pravice delavcev o odločitvah pri ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela.

Naloge predsednika:

- da zastopa organe sindikata pred organi upravljanja in pravnimi osebami, vodstvom podjetja in družbeno političnim organizacijami podjetja in izven,
- sklicuje seje predsedstva in odbora
- udeležuje se sej organov upravljanja in pa tudi sej vodstva podjetja.

To je samo nekaj misli pred občnim zborom sindikalne organizacije podjetja.

Franc Gaber

Naši športniki nosijo odlične srajce »Pik«, odlične nogavice »Polzela« in po petih tekmovalnih dnevih žalostno gledajo skozi okna »Jelovica«.

Rezultati poslovanja

PROIZVODNJA

V prvem letošnjem polletju smo v proizvodnji naredili 698.388 NU, kar je za 12% pod planom. Primerjave s preteklim letom ne moremo narediti, ker so se v začetku leta spremenili normativi in bi bilo primerjanje nerealno. V tabeli I, kjer je doseganje plana prikazano po posameznih proizvodnih in montažnih obratih, vidimo, da ima izjemno visoko doseganje obrat montažnega pohištva.

Proizvodni plan sicer dosegajo samo še obrati v Sovodnju, obrat polken in letev ter obrat montažnih objektov. Najslabše je tekla proizvodnja na žagi v Skofji Loki, saj je doseganje le 57%, vendar je tu nenehen vzrok zastojev pomanjkanje hlodovine.

Proizvodni rezultati po količinah grup izdelkov sicer kažejo povečanje v primerjavi z lanskim letom, a plan presehamo le s 25 vhodnimi vrati, 1401 NU pri montažnih objektih, 3588 podboji in 16.354 NU pri individualnem stavbnem pohištvu. Znatno pod planom smo z 12.769 okni in 12.697 notranjimi vrati.

Pogoji, kakršni vladajo v proizvodnji, ne omogočajo večje proizvodnje. Stalno nam primanjkuje delavcev, čeprav sedaj proizvodni obrati delajo tudi ob sicer prostih sobotah in pri tem še vedno opravimo veliko nadur. Drugi bistveni vzrok zastojev in neizkoriščenja obstoječih kapacitet pa je neprestano pomanjkanje repromaterialov tako domačih kot uvoženih.

Proizvodnja v I. polletju 1972:

Sifra	Naziv obrata	Plan za I. polletje	Indeks 72/plan
310	Zagarski obrat	43.687	57
320	Obrat oken in notranjih vrat	230.408	80
327	Montaža stavbnega pohištva	49.778	150
330	Obrat Gorenja vas	42.965	80
340	Obrat polken in letev	40.211	103
350	Obrat Kranj	64.722	77
360	Obrat Preddvor	111.967	79
370	Obrat Sovodnje	36.218	122
380	Obrat montažnih objektov	42.660	103
383	Montaža montažnih objektov	89.052	81
390	Obrat vhodnih in garažnih vrat	42.084	97
Podjetje		793.752	88

PRODAJA

Z realizacijo 86.734.653 din v prvem letošnjem polletju dosegamo plan celotne prodaje s 85%, vendar v grosistični prodaji slabše prodajamo kot v naših trgovinah. Vzrok za to je seveda stalno pomanjkanje blaga, ker tudi proizvodnja ne dosega postavljenega proizvodnega plana. Kar 26% več smo prodali letos v trgovski mreži kot preteklo leto.

Prodaja v naših trgovinah bolje izpolnjuje plan, vendar ga le dve poslovalnici presegata. Izredno ugodno prodajo izkazuje že vse leto poslovalnica Šibenik, medtem ko za zdaj še zelo zaostaja Niš, izjemno slabo pa se prodaja tudi v Crikvenici. V primeri s preteklim letom smo prodali v šestih mesecih skoraj za 500 milijonov starih dinarjev več ali za 26%. Najbolj se je seveda povečal promet v Nišu, ki je lani šele začel prodajati, takoj za njim pa razen Pulja in Crikvenice vse poslovalnice dosegajo lepe rezultate.

V celotni prodaji smo v primerjavi z lanskim letom prodali več 9188 oken, 3745 vseh vrat, 1819 polken, 814 m² plastičnih rolet, medtem ko smo prodali za 1383 kosov manj kompletnih rolet in 4347 m² manj lesenih rolet. Zaradi teh dveh primanjkljajev smo pravzaprav letos prodali vrednostno za 6% manj senčil kot lani v enakem času.

Prodaja montažnih objektov je nekoliko večja od lanske letošnje, a znatno pod planom. Zaradi dvignjenih cen finaliziranih hiš smo sicer 11 hiš manj prodali, a vrednostno vseeno več kot lani.

IZVOZ

V tabeli o izvozu ugotavljamo, da brez poslovalnic tudi tu ne bi dosegli polovice letnega plana izvoza. V trgovski mreži že ob polletju devizna prodaja dosega skoraj 86% letnega načrta.

Devizna prodaja v maloprodaji dosega kar 21% celotne detajlistične realizacije. Celoten izvoz ima v grosistični realizaciji skoraj 20% delež in je znatno večji od prve polovice preteklega leta, ko je le-ta znašal 8,33%, v celotnem letu pa 14,66%.

Izvoz januar—junij v din

Izdelek	Letni plan izvoza	Doseženi izvoz	%
Montažne stanovanjske hiše	2.600.000	2.000.412,55	40,46
Montaža hiš	2.343.000		
Stavbno pohištvo	9.000.000	5.162.881,40	50,61
Montaža stavbnega pohištva	1.200.000		
Stavbno pohištvo — poslovalnice	6.000.000	5.149.466,30	85,82
Zagan les		111.020,25	
S k u p a j	21.143.000	12.423.780,50	58,76

Prodaja

Skupina izdelka	Plan	Realizacija	Indeks
	I. pol. 72	I. pol. 72	3:2
1	2	3	4
1. Okna	22.010.010	17.263.976	78
2. Vrata	16.566.990	12.970.672	78
3. Senčila	16.569.000	13.395.640	81
4. Indiv. stavb. poh.	4.854.000	5.141.211	106
STAVBNO POHIŠTVO	60.000.000	48.771.499	81
MONTAŽNI OBJEKTI	15.000.000	11.481.584	77
OSTALO	—	2.544.541	—
Grosistična prodaja	75.000.000	62.797.624	84
Maloprodaja	27.000.000	23.937.029	89
SKUPAJ:	102.000.000	86.734.653	85

Maloprodaja

Trgovina	Plan	Realizacija	Indeks	Indeks
	I. pol. 72	I. pol. 72	72/71	3:2
1	2	3	4	5
Skofja Loka	9.000.000	9.200.127	118	102
Zagreb	6.000.000	5.424.142	134	90
Pulj	3.000.000	2.517.428	100	84
Crikvenica	3.000.000	2.049.684	106	68
Zadar	2.400.000	2.093.231	120	87
Šibenik	900.000	1.143.687	147	127
Niš	2.700.000	1.508.730	116	56
SKUPAJ:	27.000.000	23.937.029	126	89

Polletni finančni uspeh 1972

Struktura	Plan	Januar — Junij	Indeks Dos./plan
Grosistična real. — bruto	—	63.139.880	—
Rabat	—	92.105	—
Grosistična real. — neto	77.000.000	63.047.775	82
Direktni stroški	58.000.000	46.565.262	80
Kritje I.	19.000.000	16.482.513	87
% kritja	24,7	26,1	106
Maloprodajna realizacija	28.000.000	23.937.030	85
Nab. vrednost trg. blaga	23.890.550	20.013.756	84
Kritje II.	4.109.450	3.923.274	95
Celotna realizacija — neto	105.000.000	86.984.805	83
Kritje I. + II.	23.109.450	20.405.787	88
— Indirektni stroški	20.079.500	19.352.512	96
Dobiček oz. izguba	3.029.950	1.053.275	35
± Saldo izrednih doh. in izd.	—	206.712	—
— Ggib. del in tek. por. SSP	—	769.401	—
+ Udeležba na dobičku IBM centra v letu 1971	—	42.582	—
OSTANEK DOBIČKA	—	119.744	—

Smiljana Oblak

JELOVICA — Glasilo delovnega kolektiva Jelovica, lesna industrija Skofja Loka — Ureja odbor delavskega sveta za informacije in tisk: Stane Bernik, Mirko Bondi, Franc Jenko, Jurij Zebre, Franc Pavlin — Odgovorni urednik: Franc Pavlin — Tiska ČP Gorenjski tisk, Kranj v 1100 izvodih

Personalne vesti

(čas julij — avgust 1972)

NOVI SODELAVCI

V obratu oken in notranjih vrat: Marjan Šubič, Ladislav Mrak, Rudolf Kunštek, Metka Kordež in Milan Matjašec.

V obratu montažnega stavbnega pohištva: Janez Mihelič.

V obratu oblog in letev: Lucija Božjak.

V obratu individualnega stavbnega pohištva — Sovodnje: Mirko Telban in Jožica Jezeršek.

V obratu hladilnega pohištva — Gorenja vas: Mirko Jelovčan, Janez Oblak, Miran Tavčar, Franc Oblak in Zdravko Jeram.

V obratu montažnih hiš: Ana Šubič, Marta Košir in Čedomir Stojičević.

V obratu montažnih hiš: Milan Skok.

V strokovnih službah — priprava dela: Božo Batagelj.

V Poslovalnicah za stavbno pohištvo: Osijek — Stjepan Pavelić, Skopje — Danče Milanov, Pula — Stankica Miljanović.

V tem razdobju se je v delovni organizaciji zaposlilo tudi 39 dijakov osnovnih in srednjih šol, ki so opravljali delo v raznih obratih eden do dva meseca.

DELOVNO RAZMERJE SO PREKINILI

V obratu oken in notranjih vrat: Marija Buh, Alojz Vidmar, Katarina Jakopin, Rudolf Kunštek, Marjan Šubič, Eniz Huskić, Janez Habjan, Nikola Kožuh, Milojka Zalaznik in Ladislav Mrak.

V skladiščni službi za stavbno pohištvo: Koloman Sebiani, Jožef Kožuh in Anton Benedik.

V obratu oblog in letev: Ljudmila Potočnik in Miroslav Mlakar.

V obratu hladilne opreme — Gorenja vas: Franc Oblak.

V obratu podbojev in rolet — Preddvor: Anica Šavs in Stanislava Šavs.

V obratu montažnih hiš: Miroslav Vidmar, Albina Benedik in Pavel Mlakar.

V obratu montažnih hiš: Zvone Justin, Edvard Govekar in Marko Dolinar.

Upokojeni sta bili: Marija Gaber in Rozalija Rihtaršič.

S počitniškim delom pa je končalo tudi 34 dijakov.

Sodelujte

v glasilu

JELOVICA

Obdelava na računalniku

V eni izmed prejšnjih števil smo na kratko opisali osnovne značilnosti elektronskih računalnikov. Danes pa na kratko pogledamo obdelave, ki jih z računalnikom lahko izvajamo, in poti, po katerih pridemo do njih.

Obdelave, ki jih podjetje sedaj izvaja na računalniku, predstavljajo razmeroma majhen delež celotne problematike, ki je primerna in potrebna za tovrstno obdelavo.

Obračun osebnih dohodkov in materialno knjigovodstvo so področja poslovanja, ki so v številnih podjetjih prva našla svoje mesto ob računalniku. Podjetja, ki so zbrana v škofjeloškem obračunskem centru, so ta področja obdelovala že na prejšnji klasični garnituri strojev za obdelavo luknjanih kartic.

Nove možnosti, ki jih nudijo izpopolnjeni elektronski računalniki ter potrebe podjetij po obdelavi novih področij, so narekvale podjetjem, da razširijo uporabo računalnikov tudi na druga področja.

V podjetjih: Sava, LTH, Gorenjska predilnica so se že lotili uvajanja elektronske obdelave po novih področjih poslovanja.

Sava je začela s fakturiranjem in vodenjem saldakov kupcev, Gorenjska predilnica je uspešno uvedla obračun proizvodnje in vodenje zaloga, LTH je izdelal sistem za vodenje kosovnic ter sistem za planiranje potreb in vodenje odprtih naročil dobaviteljem in proizvodnji. Tu di kmetijsko gospodarstvo je uvedlo fakturiranje in izračunavanje receptur za krmila. Naše podjetje je izpopolnilo obračun osebnih dohodkov in dopolnilo obračun osebnih dohodkov ter materialno poslovanje z različnimi statistikami in analizami.

Vsa podjetja si prizadevajo za nadaljnjo razširitev sedanjih obdelav ter za povezovanje le-teh v zaključene sisteme, ki pokrivajo poslovanje celotnega podjetja.

Tako za razširitev kot za povezovanje obdelav obstoječi računalnik v računskem centru ni primeren. V bližnji prihodnosti se bo izročil, razen tega pa je tudi za obračunavanje celotne problematike posameznih podjetij premajhen.

V tem času, ko v podjetjih razmišljajo o najemu novega računalnika, se nam ponuja možnost, da začasno pridemo do obdelavami na računalnik, ki ga bo v začetku naslednjega leta najelo podjetje Sava v Kranju.

Ob prihodu na nov, večji, zmogljivejši računalnik je smiselna in tudi potrebna drugačna, nova organizacija poslovanja.

Zaradi obširnega in odgovornega dela, s katerim je povezana izdelava novega koncepta bodoče organizacije poslovanja, smo k sodelova-

njo povabili avstrijsko firmo REIF, ki je specializirana za uvajanje elektronske obdelave podatkov.

Na osnovi zahtev, ki jih določa elektronska obdelava podatkov, ter na osnovi skupnega dela z vodji različnih služb v podjetju, smo skupaj s sodelavci te firme predložili vodstvu podjetja načrt uvajanja nove organizacije poslovanja.

V prvi etapi, ki se nanaša na razdobje od julija do konca letošnjega leta, naj bi pripravili za nov način poslovanja naslednje področje:

— splošna organizacija — oblikovanje službe, ki naj bo odgovorna za vodenje vseh sprememb podatkov v podjetju, ter določitev njenih nalog; oblikovanje novih sistemov oštevilčenja (šifracije); — obračun prodaje — vodenje odprtih naročil kupcev za podjetje in posebej za poslovnice ter fakturiranje za podjetje in poslovnice; oblikovanje novih dokumentov ter določitev novih potiskov in določitev novih postopkov pri poslovanju;

— vodenje zaloga — določitev novih dokumentov ter poročil o gibanju in stanju zaloga, vrednostno in količinsko vodenje zaloga po skladiščih in maloprodajnih poslovalnicah;

— oblikovanje statističnih poročil za potrebe podjetja, o zalogah, kupcih, prometu za centralo ter poslovalnice, vrednostno in po količinah.

Obdelava teh področij, ki naj bi stekla v začetku naslednjega leta, predstavlja samo prvo etapo prehoda na kompletno obdelavo podatkov s pomočjo računalnika.

V naslednji etapi, do sredine naslednjega leta, naj bi prinesli na računalnik vodenje saldakov kupcev in dobaviteljev, do konca leta pa planiranje potreb po materialu in polizdelkih, vodenje odprtih naročil dobaviteljem in proizvodnji (delovnih malogov).

Leta 1974 naj bi izgradili nov celoten sistem obračuna stroškov in nato sistem za vodenje in terminiranje proizvodnje.

Za uspešen prehod na nov način poslovanja je potrebna pomoč vseh zaposlenih. Za oblikovanje nove organizacije je odgovorno vodstvo podjetja in organizacijska služba, od ostalih pa se zahteva doslednost pri izvajanju novih postopkov ter točnost in ažurnost pri delu.

Pomoč računalnika v podjetju je uspešna le v primeru, ko ga sprejemo vse službe in posamezniki. Vsak posameznik in vsaka služba pridobijo z njim trdno oporo in pomoč pri delu. Računalnik nikomur ne odvzame službe ne dela, temveč samo pomaga, da vsak opravlja svoje delo bolje, točneje, hitreje in na tistih področjih, kjer stroj dela ne zmore in ga lahko opravlja le človek.

Jurij Žebre

DOSEŽENA REALIZACIJA V JULIJU

Grosistična prodaja	10.362.765,45 din
od tega izvoz	1.009.142,00 din
Maloprodaja (poslovalnice)	4.562.212,65 din
od tega izvoz	672.408,55 din
Celotna realizacija	14.924.978,10 din

DOSEŽENA REALIZACIJA V AVGUSTU

Grosistična prodaja	11.808.298,45 din
od tega izvoz	— nezaključeno
Maloprodaja (poslovalnice)	5.652.273,60 din
od tega izvoz	— nezaključeno
Celotna realizacija	17.461.172,05 din

Spremembe pri otroških dodatkih

V letu 1972 predvideva zakon o določitvi premoženjskega cenusa spremenjene pogoje pri otroških dodatkih. Osnovne značilnosti tega zakona, veljavnega od 1. aprila 1972 dalje so naslednje:

— polni otroški dodatek znaša 140 din za prvega otroka. Za vsakega naslednjega pa 180 din.

— Osebnih dohodek na družinskega člana ne sme presežati 600 din iz delovnega razmerja oziroma 720 din, če gre iz naslova kmetijske dejavnosti.

— Zmanjšan otroški dodatek v višini 85 din za prvega otroka, za vsakega naslednjega pa 115 din pripada delavcu, če osebni dohodek iz naslova delovnega razmerja

znaša od 600—800 din na družinskega člana.

— Otroški dodatek iz gornjih primerov se poveča za 50 %, če je otrok telesno težje prizadet, 30 % pa za otroke upravičencev, ki so edini hranilci svojih otrok.

Upravičenec je upravičen do povišanega otroškega dodatka v višini 30 % še v drugih primerih, ki jih predvideva zakon.

Ker so zakonska določila precej obširna, pogoji za pridobitev zelo različni, predlagamo članom kolektiva, da se v takih primerih obračajo za strokovne nasvete na upravo podjetja v Kadrovsko socialni oddelek.

dipl. ing. Boštjan Jocič

Nogometno moštvo Jelovica na III. Lesariadi

Koliko časa še vsak dan dražje

Vsak dan smo pričali, da se cene nekaterih živil in drugih potrošnih dobrin še vedno dvigajo. Materialni položaj naših delavcev z nizkimi osebnimi dohodki je vsak dan bolj ogrožen, saj osebni dohodki ne rastejo tako kot cene.

Po statističnih podatkih v okviru Jugoslavije so se dohodki v prvih štirih mesecih povečali za 31,8 odstotka, izdatki pa za 29,7 odstotka.

Osebnih dohodki naj bi se po nekaterih podatkih zvišali za 26,5 odstotka.

Iz teh podatkov lahko sklepamo, da se materialni položaj naših delavcev z nižjimi osebnimi dohodki slabša in da bo treba čimprej odločno ukrepati.

Kljub obljubam vseh odgovornih, da bo stabilizacija uspešno izvedena, še vedno deluje nestabilnost, ki jo bo treba odpraviti, a ne s paketi ukrepov ampak s spremembami v gospodarskih tokovih in družbenih odnosih.

Na dolgo in široko razpravljamo o novih cenah, o tem kako posamezne panoge gospodarstva zahtevajo ponovne podražitve za svoje izdelke.

Vse premalo pa se lotevamo sistematičnega proučevanja porabe prebivalstva, še posebej pa meril za določanje minimalnih življenjskih stroškov.

Če ugotavljamo, da so bili povprečni osebni dohodki v Jugoslaviji za obdobje januar-maj 1947 dinarjev, potem lahko ugotovimo, da je še veliko zaposlenih, ki dobiva osebne dohodke okoli 1000 din, s čimer je v takih razmerah skoraj nemogoče živeti.

Franc Gaber

Nova 10. številka revije SLOVENIJA-PARALELE vas obvešča:

KAKSNO PERSPEKTIVO IMAJO GORSKE KMETIJE? TEHNOKRATIZEM — prispevek Marka Nikežića

Vse o ekonomskem vohunstvu

Zeleni dodatek

Kaj menijo o črnih kozah v Portorožu...

...je turizem ogrožen?

Berite in naročite se na revijo SLOVENIJA-PARALELE.

Pri letni naročnini vam nudimo popust.

Ekскурzija članov društva inženirjev in tehnikov

Po skoraj dveh letih od zadnje strokovne ekscurzije DIT smo 23. junija obiskali dve firmi v sosednji Italiji — žago in furnirnico Tranceria Venetta v kraju Marcon blizu Benetk ter tovarno vezanih plošč Eurocomp v Mellaredu pri Padovi.

Že malo po četrti uri zjutraj je odpeljal avtobus iz pred avtobusne postaje v Skofji Loki. Po postankih na Trati ter v Šiški se nas je skupaj nabralo 22 članov DIT. Kmalu smo se pripeljali na mejni prehod, kjer so bile carinske formalnosti hitro urejene, nato pa je sledila precej enolična vožnja po avto cesti proti Benetkam, kjer človek v megli, kot je bila to jutro, nima kaj opazovati, saj je pokrajina precej dolgočasna. Nekateri so z dremežem skušali nadomestiti kratko nočno spanje, nekaj se jih je zbralo ob taroku, ostali pa so opazovali cesto oz. maloštevilna vozila na njej. Po manjših manevrih med krajem Mestre ter Marcon smo razmeroma hitro prispeli do Trancerie Venetta, kjer sp nas že pričakovali.

Najprej smo si ogledali popolnoma avtomatizirano žago za razrez tropske hlodovine najrazličnejših izmer. Eksote pripeljejo s kamioni iz 15 km oddaljenega pristanišča, kamor prihaja les na ladjah iz Afrike, Amerike, Indije, s Sumatre; skoraj z vsega sveta. Hlode žagajo na velikih tračnih žagah, odžagane plohe pa prekladajo na odlagalna mesta posebne pnevmatske naprave, ki se z rokami prisejajo na ploho, ga dvignejo in prenesejo drugam. S podobnimi manjšimi napravami dvigujejo tudi tanjše deske, s čimer so delavci rešeni kakršnega koli neposrednega dvigovanja lesa. V furnirnici

dela pet furnirskih nožev in dva luščilna stroja. Noži lahko režejo celo s hitrostjo do 90 rezov na minuto, kar je skoraj skrajna meja človeške zmogljivosti odstranjevanja in zlaganja furnirskih listov. Ko smo si zatem ogledovali skladišče furnirja, sem jih povprašal o svetlih drevesnih vrstah, katerih furnir bi lahko morebiti nadamestil koto na naših vratnih krilih, saj vemo, da ima le-ta pogosto večje modrine. Povedali so, da izdelujejo pretežno temne furnirje, ker so svetli lesovi zaradi slabše odpornosti proti mikroorganizmom v splošnem za furnirje manj priporočljivi. Zadnje čase se močno uveljavlja anegré, ki pa je nekako na meji med svetlimi in temnimi lesovi, a zaradi preveč enakomerne teksture po našem mnenju estetsko zaostaja za običajno uporabljenimi furnirji.

Po končanem ogledu smo se odpeljali na kosilo do bližnje restavracije, zatem pa smo odpotovali proti Padovi. Do drugega cilja smo prispeli prav v najhujši vročini, zato ni čudno, da smo v proizvodni hali najprej zagledali ob steni vabljivo nameščen avtomat za brezalkoholno pijačo. Naši gostitelji so to opazili in čez par minut smo z redkimi izjemami nagibali steklenice k ustom. Po tej nepričakovani osvežitvi smo si ogledali proizvodno vezanih plošč, ki je dokaj mehanizirana in avtomatizirana, a nam ni pustila kakega posebnega vtisa. Pač pa smo z velikim zanimanjem opazovali luščilni stroj, ki hlod avtomatsko dvigne iz prtiličja, vpne v dvignjen luščilni stroj, oluščí in takoj odvzame vse pretrgane in z napakami posejane obodne furnirje, oluščí osrednji predel hloda v kontinuiran do

40 m dolg furnirski list, ki se ob koncu hitečih transportnih trakov po prečnem razrezu izgublja v sušilnico ter končno odvrže osrednji odpadni valj. Celotno vpenjanje, luščenje in odmetavanje enega hloda s premerom 60 cm traja le slabo minuto, vsa pravpa pa upravlja prek komandne plošče le en delavec.

Z obiskom v tej tovarni je bil strokovni del ekscurzije končan, zato smo se odpravili nazaj z namenom, da se spotoma ustavimo v Benetkah. Tja smo prispeli že pred četrto uro popoldne, zato smo lahko malo dalj časa porabili za ogled mesta. V manjših skupinah smo se razkropili na vse strani, vsi z namenom, da si ogledamo čimveč stvari. Več se nas je peljalo z barko do trga Sv. Marka, kjer smo se vključili v množico pred Doževo palačo, nakar smo se še sprehodili po beneških ozkih ulicah in občudovali izložbe, kjer se bohotijo najrazličnejši predmeti, še bolj pa cene. Medtem pa se je nad mestom stemnilo, prižgale so se luči in padle so prve kaplje...

Ko smo se ob dogovorjeni uri zbrali v avtobusu, je bilo v njem kot v kakih pralnici — razen šoferja in Sandre smo bili vsi tako premočeni, da se je v vsesplošnem slačenju oz. preoblačenju od nekaterih kadilo kot s premočenih konj, pri čemer so se zarosila vsa okna. Kosi oblek so viseli s prtljažnikov oz. z ročajev pod stropom, kolikor niso ležali kar po sedežih. Bilo je kot bi v avtobus treščila bomba, pri čemer pa dobre volje ni manjkalo.

Po mnenju udeležencev je ekscurzija popolnoma uspela tako po strokovni kot tudi nestrokovni plati. Žal se nam je sicer zlasti v drugi tovarni

zaradi vročine pozornost pri ogledu proizvodnega procesa nekoliko zmanjšala, vendar ne smemo zanemariti prednosti takega izleta tudi glede boljšega medsebojnega spo-

znavanja članov DIT. Zato lahko upamo, da bomo kmalu organizirali novo ekscurzijo, po možnosti pa v hladnejšem letnem času.

Jurij Šeme

Skupščinske volitve v letu 1972

V prihodnjem letu poteče mandatna doba vsem skupščinskim organom. Tudi odbornikom skupščine občine Skofja Loka. Vsaka priprava in izvedba volitev terja posebno delo in odgovornost tistih, ki po službeni dolžnosti vodijo take akcije. Razen tega pa so vključeni v to akcijo tudi politične organizacije.

Osnovni organizatorji te akcije naj bi bili na terenu socialistična zveza delovnih ljudi, v podjetju pa osnovna organizacija sindikata.

Posebno pozornost daje tem pripravam nova ustava, ki predvideva nadaljnji posebno pomembni korak v smeri dograjevanja političnega sistema. Celotni volilni sistem postavlja na nove osnove iz sedanjega klasičnega na delegatski sistem tako, da bo človek res upravljaavec stvari v temeljnih samoupravnih

skupnostih. To je velik korak naprej v izgrajevanju sistema samoupravljanja. Zaradi tega je nujno, da se v priprave vključijo poleg sindikalne organizacije tudi mladinska in organizacija ZK.

Prav tako naj bi bile kadrovske priprave v predvolilnih aktivnostih ena najpomembnejših analog družbenopolitičnih organizacij v podjetju.

Sprejet je bil sistem evidentiranja in tudi možne predlagane kandidate smo evidentirali oziroma predlagali. Seveda bi morali s tako prakso samo nadaljevati, če hočemo zagotoviti dovolj širok krog in izbor možnih kandidatov za kandidiranje na prihodnjih skupščinskih volitvah.

Tu pa nas čaka še precej dela in predvsem tiste, ki aktivno delajo v sindikalnih organizacijah.

Franc Gaber

Uspeh naših strelcev

15. julija je bilo na strelišču v Vincarjih strelsko tekmovanje z zračno puško v počastitev dneva borca. Na tekmovanje so bile vabljene štiričlanske ekipe sindikalnih organizacij, organizacije ZRVS, ZB, ZM, garnizija Skofja Loka in strelske družine. Na tekmovanju je nastopilo 10 ekip z 42 udeleženci. Tekmovanja se je udeležilo 6 članov naše sindikalne podružnice, ki so dosegli glede na sestavo ostalih ekip lep rezultat. Našo ekipo so sestavljali: Tatjana Likar, Dora Fojkar, Janez Umnik in Anton Oman. V skupni razvrstitvi je naša ekipa dosegla drugo mesto med 10 ekipami.

1. Strelska družina »Kopačnica« Trata 1027 krogov, 2. Sindikalna podružnica »Jelovica« 949 krogov, 3. Strelska družina »Brata Kavčič« Šk.

Loka 948 krogov od 1200 možnih.

Posamezno so se naši člani odrezali takole: 2. Anton Oman 267 krogov, 12. Janez Umnik 235 krogov, 18. Alojz Frelih 228 krogov, 21. Tatjana Likar 226 krogov, 22. Dora Fojkar 221 krogov, 29. Janez Bozovičar 214 krogov od 300 možnih.

Želel bi, da čim več članov našega kolektiva dobi razvedrilo v strelskih vrstah. Možnosti vključevanja v strelski šport imajo člani kolektiva v SD »Tabor« Ziri, SD »Tabor« Gorenja vas, SD »Brata Kavčič« Skofja Loka, SD »Ratitovec« Železniki, SD »Kopačnica« Trata in v strelske družine, ki so v Kranju, Preddvoru, Predosljah, Cerkljah, Šenčurju, Stražišču, Zabnici in Britofu.

Anton Oman

Udeleženci III. Lesariade v Cerknici